

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/833/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114205629
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7114205629.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu T. Z. L., bytom C., G. E. č. XX, zastúpený JUDr. Martinom Kožiakom, advokátom so sídlom v Košiciach, Murgašova č. 3, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, o zaplatenie 1.156,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 36C/77/2014-47 z 9.6.2014 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) napadnutým uznesením označeným v záhlaví konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vychádzal zo žaloby, ktorou žalobca žiada zaviazať žalovaného vyplatiť jeho odkupnú hodnotu životného poistenia č. XXXXXXXXXXXX vo výške 1.156,39 eur s príslušenstvom. Prihliadal na námietku žalovaného, obsiahnutú v odpore proti platobnému rozkazu, ktorou tento upozornil, že vec podľa zmluvy účastníkov sa má prejednať v rozhodcovskom konaní.

Súd citoval § 104 ods. 1, § 106 ods. 1 O.s.p., a mal za preukázané, že žalobca ako poistený dňa 7.11.1997 uzavrel so žalovaným zmluvu na životné poistenie na poistnú dobu od r. 1997 do r. 2012. Uviedol, že žalovaný dostal dňa 22.7.2007 od žalobcu ním podpísané stanoviská k zníženiu poistného a v týchto sa výslovne uvádzalo, že poistenie sa spravuje Všeobecnými poistnými podmienkami z 21.5.2007, ktoré pod číslom XV. obsahovali rozhodcovskú doložku. Pri podpise žiadosti žalobca nevyužil poskytnuté právo dodatočne odstúpiť od dohody o rozhodcovskom konaní v lehote 10 dní od zaslanie žiadosti, hoci takáto možnosť mu bola daná. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že rozhodcovskú doložku vo Všeobecných poistných podmienkach zo dňa 21.5.2007 nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko žalobca mal možnosť svojim konaním, resp. nekonaním ovplyvniť aplikáciu tejto zmluvnej podmienky. Mal totiž k dispozícii adekvátny časový úsek 10 dní na prehodnotenie možnosti odstúpenia od rozhodcovskej doložky, čím mohol jeho aplikáciu úplne vylúčiť. To, že takúto možnosť nevyužil znamená, že v konečnom dôsledku súhlasil s riešením sporu pred rozhodcovským súdom. Keďže rozhodcovskú doložku uvedenú vo Všeobecných poistných podmienkach zo dňa 21.5.2007 pokladal za platne uzavretú mal za to, že berúc do úvahy žalovaným vznesenú námietku nedostatku právomoci, ktorú vzniesol pri prvom úkone, ktorý mu patril, musí konanie v súlade § 106 ods. 1 prvá veta O.s.p. zastaviť.

O trovách rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Žalobca uznesenie napadol včas podaným odvolaním a navrhol ho zrušiť. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa o platnom dojednaní rozhodcovskej doložky, keďže takýto názor sa zakladá na nesprávnom výklade právnych noriem, nesprávnej interpretácii základov právnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Do pozornosti súdu dal uznesenia Ústavného súdu, ktorý opakovane odmietal a odmieta

ústavné sťažnosti žalovaného, keď tento namieta porušenie jeho práv všeobecnými súdmi, ktoré nevydávali a zamietali návrhy súdnych exekútorov na vydanie poverenia na výkon exekúcie na základe rozhodnutia rozhodcovského súdu (napr. sp. zn. III ÚS 40/2014 z 21.1.2014, I ÚS 41/2014 z 29.1.2014). Záverom dodal, že z jeho strany nebolo nikdy vymienené rozhodcovské konanie a žalovaný ani neadresoval návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky, ale zámerne a účelovo poslal žalobcovi list, kde ho informoval o znížení poisťného. Údajný súhlas spotrebiteľa s rozhodcovskou doložkou bol len maličkými písmenkami „vsunutý“ do textu listiny. Vzhľadom na absolútnu neplatnosť rozhodcovskej doložky je zrejma a daná právomoc všeobecných súdov SR a je zrejma nezákonnosť napadnutého uznesenia súdu.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie uznesenia (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zmenu (§ 220 O.s.p.), keďže súd prvého stupňa nesprávne posúdil spornú rozhodcovskú doložku, preto napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie pokračovanie v konaní.

Súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu záveru, že rozhodcovská doložka upravená v XV. časti Všeobecných poistených podmienok pre poistenie zjednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s. zo dňa 21.5.2007 je platná, že nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto v dôsledku nedostatku právomoci (§ 106 ods.1 veta prvá O.s.p.) konanie zastavil, čím žalobcovi v konečnom dôsledku odňal možnosť konať pred súdom.

Podľa § 106 ods. 1 O.s.p. len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvali alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Súdom prejedná vec aj vtedy, ak zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovská zmluva je neplatná, príp., že vôbec neexistuje alebo že jej prejednanie v rozhodcovskom konaní presahuje rámec právomoci priznanej im zmluvou, alebo že rozhodcovský súd odmietol vecou sa zaoberať.

Citované ustanovenie rieši možný stret právomoci súdu a iných, neštátnych orgánov (rozhodcov). Predpokladom možnej konkurencie právomocí je však len platná zmluva účastníkov vzťahu o prejednaní veci v rozhodcovskom konaní.

V danom prípade rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poistnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi v časti Všeobecných poistených podmienok, v časti XV. nebola žalobcom, ako spotrebiteľom osobitne vyjednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do Všeobecných poistených podmienok. Je tak potrebné súhlasiť s odvolacími námietkami žalobcu, že nijakým spôsobom nemohol ovplyvniť obsah tzv. formulárovej zmluvy, keď predmetná rozhodcovská doložka už bola súčasťou Všeobecných poistených podmienok. Predovšetkým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je táto formulovaná v časti XV. - rozhodcovské konanie v bode 1.2. a 3. by bolo to, že spotrebiteľovi by bola fakticky odoprená možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím by reálne došlo aj k narušeniu smernicou Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Žalobca sa podpisom zmluvy a jej dodatkov (stanovísk), spolu aj so Všeobecnými poistnými podmienkami, obsahom ktorých je táto doložka, reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu obranu. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže (nesmie) založiť právomoc rozhodcovského súdu. V danej veci teda rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a je aj nevyvážená v neprospech spotrebiteľa - žalobcu.

Vzhľadom na uvedené neboli splnené podmienky pre zastavenie konania a odvolací súd napadnuté uznesenie musel zrušiť.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.